

PATRONA

„Jézussal járok minden nap...”

magazin

2023/24-ES TANÉV - 8. szám

Zarándoklat és Keresztút Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén

MÁRCIUSI HŐSÖKRE EMLÉKEZTÜNK

A Patrona Hungariae Katolikus Iskolaközpont 1848–49-es forradalom és szabadságharcról szóló előadásáról csak superlatívuszokban lehet beszélni. Néhol megkönnyeztető, leginkább büszkévé varázsoló, elkötelezett, hazafias, akár csírázó színészi teljesítményekben bővelkedő volt. Nagy köszönet Kemény András szerzőnek és Gál Veronika rendezőnek.

Nagy gratuláció Kükedi Ákosnak is, aki Kossuth Lajos szerepében alkotott óriásit!

Minden szereplőnek, közreműködőnek nagy köszönet a felemelő előadásért!

A szerző szavait az előadás után még inkább a magaménak érzem:

„Büszke vagyok, hogy magyar lehetek!”

Kükedi Zsolt (Kükedi Ákos apukája 7.c)

Jönnek a Huszárok!

A 3.a osztály is felejthetetlen zenés műsorral ajándékozott meg bennünket. A Kolompos Együttes játékos, mókás márciusi előadását nagyszerűen adaptálák a Patrona színpadára. Az előadást színesítette a karácsondi iskolából érkező diák, aki egy szép verset szavalt el nekünk.

8.
rész

HITÉLET

Minden, amit megtudhatsz Jézusról nevezett Boldog Gerhardinger Teréziáról

120 fiatal lányt tanít Mauzer György szobájában, ehhez jön még 20 diáklány, akiket Karolina oktat. Ez nagyon megerőltető munka. Karolina eleinte nem lelkes az új feladattól. Ennek ellenére a tanítás egyre több örömet okoz neki. A gyerekek szívesen jönnek az órákra.

A magaságyás bajnokai Kárpát-medencei Fenntarthatósági Témahét 2024.

Közel egy év telt el azóta, hogy az általános iskolai udvarunk – mint iskolánk központi része – a tavalyi évben gyermeknap alkalmából mesésen új öltözetet kapott. Igazi ünnep volt az általános iskola életében!

Mára igényes, ápolt, rendezett és jóval biztonságosabb udvaron játszhatnak a diákok; gumiörleményes aljzaton, led lámpás megvilágítással, új játzóelemmel, pingpongasztalokkal.

A mondás úgy tartja, ha megvan a kabát, akkor már a gomb is meglesz hozzá.

Az udvari átalakítás hat évvel ezelőtt a magaságyások beszerzésével és beültetésével kezdődött. Am élet úgy hozta, amíg az udvar és környezete megszépült, épp a magaságyások mutattak leharcolt képet.

Évek óta megtapasztalhattuk, hogy a szülők példaértékű lelkesedése és segítése nagymértékben kisegítette iskolánkat, és ez most is megtörtént!

A „Magaságyás bajnokai” – a Fenntarthatósági témahét időszakára – nagymértékben segítettek szebbé tenni az udvaron található hat magaságyást! Friss földdel, megannyi növényvel ültették be a kiskertet.

Hálásan köszönjük a segítséget! Munkájuk nagy hatással lesz a diákközösségre!

2024. április 22-26. között immár kilencedik alkalommal kerül megrendezésre a Kárpát-medencei Fenntarthatósági Témahét.

Ebből az alkalomból ismét várunk osztályonként egy zsák földet, és egy-egy magas növesű növényt a magaságyásokba, amelyet a diákok fognak elültetni és gondozni. Pl: kána, kékperje, harangláb, szarkaláb, mályvarózsa, fáklyaliliom, lángvirág, csillagfürt, kasvirág, díszcsorba, golyaorr, kúpvirág, nőszirm, stb.

Köszönjük támogató segítségüket! Gilicze Zoltán

A karácsondi testvériskolánk látogatása

Örömmel fogadtuk a karácsondi testvériskolánkat, akikkel bejártuk Budapest néhány nevezetességét és közösen megkoszorúztuk a márciusi hősök emlékét.

ZARÁNDOKLAT ÉS KERESZTÚT

„Máriát dicsérni hívek jöjjetek, mert ő fogja kérni Fiát értetek.”

Március 22-én, Gyümölcsoltó Boldogasszony Ünnepe és a nagyhét előtti utolsó tanítási napon az alsó tagozat számára keresztutat, a felső tagozat számára zárándoklatot szerveztünk.

Alsó tagozaton

Negyedik évfolyam a Tamariska dombon

Felső tagozatosok keresztútja

„A zarándoklat a küzdelem, nem a széles út...”

Csillebérc - Budaörs Kálvária

5. évfolyam és 7.c

Pesthidegkút

6. évfolyam és 8.c

IRÁNY a TERMÉSZET! AZ ÉV FÁJA A BÜKK

2024-ben a közönséges bükk lett az év fája.

A bükk hazánkban a különböző középhegységek 600 m fölötti erdőtársulásainak meghatározó 20- 40 méteres lombhullató fája. A bükkfa önmagában is erdőállomány alkotó faj, de elegyes állományai is megfigyelhetők. Jó árnyéktűző fa, mely maga is tekintélyes mennyiségű árnyékot ad. Néhol idős, több száz éves egyedek is rejtőznek a bükkösökben.

Koronája széttérülő. Ha magányosan áll, akkor szabályos gömb alakúvá fejlődik, ha erdőben, akkor hengeres lesz.

Törzse hengeres, sima, szürke. Erdőinknek törzsükkel olyan jellegzetes képet mutatnak, amelyet mindenki – aki kirándult középhegységeink valamelyik bükkösében – egy életre megjegyzett.

Fényes, zöld levelei kétoldalt szórtan állnak, 5-10 cm hosszúak, elliptikus alakúak, a színükön fényesek, a fonákjukon az erek mellett szőrök találhatók. Őszre sárgássá színeződnek. Levelei gyógynövényként is ismertek, amelyet elsősorban a bőrgyógyászatban használnak.

Jelentéktelen külsejű, egyivarú virágai barkákba állnak össze; a

Mit adnak nekünk a fák? - ENSZ 10 pontja:

1. Élőhelyet az állatok és növények számára
2. Elnyelik az üvegházhatású gázokat
3. Tisztítják és hűtik a levegőt
4. Megújuló energiaforrás
5. Kiváltható a szennyező alapanyagok használata

Öt leghangosabb állat a világon

Az állatvilágban sokféle rekordot ismertek ti is a méret, a gyorsaság, a teherbírás és további egyéb különleges teljesítményük szerint. A Guinness-rekordok Könyvébe a legutóbb bekerült a hangosság rekord is!

1. Nemrég a **Danionella cerebrum** nevű hal került be a rekorderek közé.

Az alig 1 cm-es halak olyan hangosan pattogtatják a bordáikat az úszóhólyagjukhoz, hogy az még egy akvárium falán kívül is hallatszik.

2. Nyaranta többen jártatok már a tengernél. A hím **kabócák** keltik ezt a hangot, amelyhez külön szerv áll a rendelkezésükre. Hangadáskor a potroh oldalán található membránt pattogtatják ki és be elképesztő gyorsasággal, a potrohuk belseje pedig egyfajta hangdobozként erősíti fel ezt. Mivel leggyakrabban kórusban pattogtatnak, így az énekük igencsak hangos szokott lenni.

3. Ha még leghangosabb állatokat keressük, akkor ismét a vízbe kell merülnünk, mivel a víz sokkal jobb hangközvetítő közeg, mint a levegő, így könnyebb benne magas hangerőt elérni. Abszolút értékben mérve a leghangosabb állat a **nagy ábrás cet**. Az emlős álltat akár 230 decibel (dB) hangerővel is képes hangot kiadni.

porzós virágzat fejecskeszerű, a termősek párosával fejlődnek. A bükk március – áprilisban virágzik. Tipp: Most kell megfigyelned! Termése fásodott, tüskés, háromélű, melyből 2 darabot puha tüskéjű, éréskor felnyíló kupacs vesz körül. Mivel a tölgy makkjánál kisebb, ezért gyakorta csak „makkocskának” nevezik. A magas fehérjetartalmú, olajos makk sok vad kedvelt csemegéje. Aki kóstolta, a kesudióéhoz hasonlíttja az ízét.

A bükk az ember számára sokféleképpen hasznosítható, jól alakítható keményfa. A parketták és a bútorok gyártásának legfontosabb alapanyaga, kitűnő tűzifa, a bükkből készített faszén a kolbászfüstölés hagyományos alapanyaga. Mivel magas hőmérsékleten ég, a régi fazekasság kedvenc tüzelőanyaga volt. Hordót is készítenek belőle.

Összegezve, mindenképpen a bükkfát tekinthetjük az egyik legfigyelemreméltóbb és legfenségebb fafajtának, mely nélkülözhetetlen része erdeinknek.

Gilicze Zoltán

6. Környezetbarát otthonok

7. Természetes gyógyszerek az esőerdőkből

8. Vízellátás

9. A világ legnagyobb fája

10. A fák kipárolgásából származik a csapadék 40 százaléka

Ez hatalmas szám, ha összehasonlítjuk például egy sugárhajtású vadászgép hajtóműve által kibocsátott hangra felszálláskor, ami a 150 decibellel fülvédő nélkül beszakítaná a dobhártyánkat. A rekorder bána ezt a hangadást – a delfinek és denevérek hangradarjához hasonlóan – a zsákmány megtalálására használja.

4. Ugyancsak a hangerejéről híres vízi állat a garnélákhoz tartozó **pisztolyrak**, ami a sekély trópusi vizekben olyan hangosan csattogtatja az ollóját, hogy az nem egyszer még a hajók szonárját, azaz a víz alatti tárgyak helyét és a meder alját mérő műszert is jócskán zavarja.

5. A méretéhez viszonyított hangerőben egy aprócska rovar a leghangosabb, ami Magyarországon is megtalálható. A **törpe bűvárpóloska** kisebb tavacszkákban, holtágakban él, mindössze csak 2 milliméter, mégis még a parton állva is hallani lehet a hangját. Csak a hímek adnak ki hangot a nőstények olyan hangosan csattogtatja az ollóját, hogy az nem egyszer még a hajók szonárját, azaz a víz alatti tárgyak helyét és a meder alját mérő műszert is jócskán zavarja.

Ti is keressetek állati rekordokat, és osszátok meg egy cikkben társaitokkal!

Gilicze Zoltán

Feledékenység

- Mondd csak, miért kötötted azt a csomót a zsebkendődre? – kérdezi az egyik cserkész a másiktól.
- A cserkészvezetőm javaslatára kötöttem, hogy ne felejtsem el bedobni a levelét a postaládába.
- Végül bedobtad?
- Nem, mert a vezetőm elfelejtette nekem odaadni a levelet...

Turisták Rómában

- Két turista áhítattal szemléli Róma leghíresebb épületét, a Colosseumot.
- Ez csodálatos! – sóhajt fel az egyik.
 - Bizony az – feleli a másik. Képzeld csak el, hogy milyen lenyűgöző lesz, ha majd teljesen felépül!

Szórakozott érdeklődés

- Két barát beszélget:
- Képzeld! Tegnap kaptam egy névtelen levelet!
 - Nem mondd! Kitől?

Turisták az étteremben

- Az egyik szállodában a turisták az első ebédjüket fogyasztják. Az arra haladó pincérnek az egyikük megjegyzi:
- Uram, én ilyen pocsek ételt még nem ettem!
- Mire a pincér:
- Ugyan! Várja csak ki a vacsorát!

LAUDATO SI' A kis kolibri története

Egy indián legenda szerint volt egyszer egy hatalmas erdőtüz. Az állatok rémülten és tehetetlenül nézték a szerencsétlenséget. Csak a kis kolibri kezdett cselekedni pár csepp vizet véve a csőrébe, hogy a tűzre öntse. A tatu, aki egy ideig figyelte, egyszer csak így fakadt ki: „Kolibri! Megbolondultál? Csak nem képzeled, hogy ezzel a néhány vízcseppel el tudod oltani a tüzet!” A kolibri azt válaszolta neki: „Tudom, de megteszem, ami rajtam múlik.”

Gondoltad volna?

Évente egy Görögországnyi erdő tűnik el a Földről, többezer állat- és növényfaj pusztul ki.

Mindez emberi tevékenység következtében.

Kevesek sokak életminőségének rovására élnek pazarló életet.

Sokan azt gondolják, hogy a legnagyobb boldogságot nem az emberi kapcsolatok, hanem dologok birtoklása okozza.

Mi is tehetünk azért, hogy ez ne így legyen!

Gilicze Zoltán

PATRONA – TAKI - TOTÓ!(TAláld KI!) rejtvény

Kedves Gyerekek!

Új rovatot indítunk a Patrona Magazinban, a TAKI-t. Ezek olyan kérdéseket tartalmazó feladványok (természetismereti, történelmi, hitéleti, stb.), amelyeknek megfejtéseit a PORTÁN kihelyezett dobozba tudjátok bedobni. A bedobott rejtvények közül időről időre hármat sorsolunk ki. A szerencsés és helyes megfejtők apró nyereményben részesülnek.

I. Hol található Magyarország legmélyebb pontja?

1. Gyálarét 2. Kiskunmajsa X. Békésszentandrás

II. Melyik Magyarország legnagyobb vármegyéje?

1. Pest vármegye 2. Hajdú-Bihar vármegye
X. Bács-Kiskun vármegye

III. Melyik hazánk legnagyobb mesterséges tava?

1. Tisza-tó 2. Hámori-tó X. Bánki-tó

IV. Melyik hazánk legnagyobb szigete?

1. Csepel-sziget 2. Margit-sziget X. Szigetköz

V. Hol található hazánk legészakibb pontja?

1. Füzér 2. Telkibánya X. Tornyosnémeti

VI. Melyik vármegyében található Magyarország mértani közepe?

1. Fejér vármegye 2. Pest vármegye X. Bács-Kiskun vármegye

VII. Melyik a legmagasabban fekvő városunk?

1. Hollóháza 2. Zirc X. Mátraszentimre

VIII. Hány hektár Magyarország legnagyobb füves pusztája, a Hortobágy?

1. 82 ezer 2. 17 ezer X. 140 ezer

IX. Melyik Magyarország leghidegebb települése?

1. Szilvásvárad 2. Pálháza X. Zabar

X. Melyik Magyarország legnyugatibb települése?

1. Szentgotthárd 2. Felsőszölnök X. Körmend

A beküldéskor a válaszodat tartalmazó lapra: a NEVED és osztályod mellett csak a kérdés számát és a válasz kódját (1;2;X) írd be OLVASHATÓAN!

Beküldési határidő: 2024. április 30.

Gilicze Zoltán

ADATVIZUALIZÁCIÓS FELÜLETEN AZ ORSZÁGOS KOMPETENCIAMÉRÉS KIEMELKEDŐ EREDMÉNYEI – ÁLTALÁNOS ISKOLA

Megjelent az Oktatási Hivatal honlapján a 2023-ban kiadott Országos Kompetenciamérés eredménye egy új, speciális, országos összevetésű adatvizualizációs felületen.

A különböző telephelyi jelentések táblázataiban megjelent számok által tartalmazott információk grafikus megjelenítésével mindenki számára könnyen értelmezhetővé teszi az Országos kompetenciamérés eredményeit.

A felületen a 2023-ban kiadott Országos kompetenciamérés 2022-es eredményei található feladatellátási helyenként, képzési típusok szerint kategorizálva. Az adatvizualizáció segítségével a Patrona általános iskolájának 6. és 8. évfolyamos eredményei könnyen áttekinthetők a különböző csoportokhoz viszonyítva.

A Patronában a matematika és a szövegértés területén elért kimagasló általános iskolai eredmények jól összevethetők az alábbi – az eddigi legrészletesebb – területi átlagokkal: országos, régiós, vármegyei, járási, budapesti általános iskolák, budapesti „nagy” általános iskolák.

6. évfolyam: Az eredmények egyértelműen kimutatják, hogy az általános iskolánk 6. évfolyama kiemelkedő mértékben túlszárnyalja az egyes területi átlagokat mind a matematika, mind a szövegértés területén.

8. évfolyam: Az eredmények jól megmutatják, hogy az általános iskolánk 8. c osztálya megelőzi az egyes területi átlagokat, és a fővárosi iskolákkal megegyező kategóriába került mind a matematika, mind a szövegértés területén.

Gilicze Zoltán

MAGYARORSZÁG CSODÁJA A KILENCLYUKÚ HÍD

A végtelennek tűnő magyar pusztán kimagaslik az a 191 esztendő építmény, amely kilenc boltívvvel kapaszkodik a földhöz, és idén lesz, hogy 25 éve már a világörökség része. Ez az építmény – amely az Alföld és Magyarország fontos jelképe – a híres-neves hortobágyi Kilenclyükű híd.

A jellegzetes külsejű híd klasszicista stílusban épült és a Hortobágy folyó két partját köti össze. Annak a folyónak a partját, amely ön maga is különlegességgel bír. Ennek a folyónak ugyanis nincs forrása, így képes visszafelé is folyni! A híd teljes hossza 167,3 méter, s ezáltal a Kilenclyükű híd Közép-Európa leghosszabb közúti kőhídja címmel is büszkélkedhet.

A két ellenfal között 92 méter folyószakaszt ível át, ide számlálták ki annak idején, a 9 méterként kialakított boltíveket. Előtte ezen a helyen egy régi fahíd állt, amely a rossz állapot miatt cserélni szorult.

A hortobágyi pusztá legnagyobb magaslata 1827 és 1833 között épült. A híd tervezője Povolny Ferenc egri építőmester gondos előrelátással a pusztai állattartásra is gondolt. Ezen a hídon keresztül hajtották állataikat a debreceni marhakereskedők a Hortobágyról Szolnok és Bécs felé is. A kihajtás tavasszal, mindig Szent György-

napján van, és az állatok Szent Mihály-napján térnek vissza a legelőről. A legenda szerint a híd története a Hortobágy kilenc betűjéhez H O R T O B Á G Y köthető. 1999-ben a Kilenclyükű az UNESCO Világörökség részévé vált.

De mi is a hortobágyi pusztá? Híres írónk, Jókai Mór tárja elénk a legszebb az alábbi sorokban: „Mi az a hortobágyi pusztá? - Egy ismeretlen sziget a szárazföldön. Sziget, mert körül van véve a civilizált világ tengere által: partjai népes városok, tanyákkal megrakott, jól művelt gabonaosztó földek, dohánytelepek, ültetett erdők, kertek; maga pedig egy ősi pusztá, amit ekevas föl nem hasogatott soha.”

Augusztus 20-án évről évre megrendezésre kerül a híres Hortobágyi Hídvásár is, ahol közel kétezer árus kínálja portékáit. Korábban a hídvásár elsősorban állatvásár volt, de később csatlakoztak hozzájuk azok a debreceni és környékbeli kézművesek is, akik a különböző temékekkel segítették a legeltető állattartást; kalaposok, botkészítők, kolompkészítők, csizmadiák, pitykekészítők, viseletkészítők.

Tipp! Érdemes neked is legalább egyszer megcsodálni, és felfedezni a csaknem két évszázados hidat szüleiddel vagy osztálytársaddal! Sőt, akár át is hajózhattok alatta!

VÁRJUK SZERKESZTŐSÉGÜNKBE AZOKAT A GYERMEKEKET, AKIK SZÍVESEN ÍRNÁNAK, RAJZOLNÁNAK A PATRONA ÚJSÁGBA!!! Jelenkezni: Rigóné Tomka Leánál lehet a lea.tomka@gmail.com vagy a tanári szobában.